

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمدۀ
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۰۰۸/۰۹/۰۵

(شماره ۲۴)

۱۳۸۷ شهریورماه ۱۷

فهرست مدرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	۱- آمریکا
۶	۲- منطقه یورو
۱۰	۳- ژاپن
۱۳	۴- انگلیس
۱۶	۵- طلا
۱۸	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمدۀ (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

۱۳۸۷/۶/۱۵ هفته متمیز به

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمدۀ سهام

۲۰۰۸/۹/۵

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۵ سپتامبر	پنجشنبه ۴ سپتامبر	چهارشنبه ۳ سپتامبر	سه شنبه ۲ سپتامبر	دوشنبه ۱ سپتامبر	عنوان	جمعه اوت ۲۹
۰/۶۳۶۷۰		+۰/۹۹	۰/۶۴۳۰۵	۰/۶۴۶۶۱	۰/۶۴۲۸۳	۰/۶۴۴۲۰	۰/۶۴۲۵۲	۰/۶۳۹۰۹	دلار به SDR	۰/۶۳۶۹۹
۱/۸۳۶۱	(۵)	-۳/۱۲	۱/۷۷۸۷	۱/۷۶۳۷	۱/۷۶۷۸	۱/۷۷۷۸	۱/۷۸۲۶	۱/۸۰۱۸	* لیره انگلیس	۱/۸۲۲۹
۱/۰۵۲۱	(۳)	۱/۳۱	۱/۰۶۵۹	۱/۰۶۳۱	۱/۰۶۹۴	۱/۰۶۱۸	۱/۰۶۸۴	۱/۰۶۷۱	دلار کانادا	۱/۰۶۳۱
۱/۰۹۸۷	(۲)	+۰/۸۷	۱/۱۰۸۳	۱/۱۱۷۷	۱/۱۰۸۶	۱/۱۰۶۱	۱/۱۰۶۹	۱/۱۰۲۰	فرانک سویس	۱/۱۰۱۴
۱۰۹/۳۸	(۱)	-۱/۳۴	۱۰۷/۹۱	۱۰۷/۳۷	۱۰۷/۰۸	۱۰۸/۲۸	۱۰۸/۶۳	۱۰۸/۲۲	ین ژاپن	۱۰۸/۸۳
۱/۴۷۰۱	(۴)	-۱/۸۳	۱/۴۴۲۲	۱/۴۲۳۴	۱/۴۳۱۸	۱/۴۴۹۶	۱/۴۵۱۳	۱/۴۶۰۵	* یورو (پول واحد اروپایی)	۱/۴۶۷۲
۱/۵۷۰۶۰		-۰/۹۹	۱/۵۵۵۱۱	۱/۵۴۶۰۲	۱/۵۵۵۶۱	۱/۵۵۲۳۲	۱/۵۵۶۳۶	۱/۵۶۴۷۲	SDR به دلار	۱/۵۶۹۸۸
۸۳۱/۳۱		-۳/۲۲	۸۰۴/۵۲	۸۱۱/۰۰	۷۹۶/۶۰	۷۹۹/۶۰	۷۹۷/۴۵	۸۱۷/۹۵	طلای لندن (هراونس)	۸۳۴/۶۰
۸۲۶/۹۱		-۲/۹۴	۸۰۲/۶۲	۸۰۷/۱۰	۷۹۶/۹۵	۸۰۰/۸۵	۸۰۵/۵۸	تعطیل	طلای نیویورک (هر اونس)	۸۳۱/۳۵
۱۱۴/۶۲		-۶/۴۴	۱۰۷/۲۴	۱۰۴/۰۹	۱۰۶/۳۰	۱۰۸/۰۶	۱۰۸/۳۴	۱۰۹/۴۱	نفت برنت انگلیس	۱۱۴/۰۵
۱۱۶/۱۲		-۶/۷۴	۱۰۸/۳۰	۱۰۶/۲۳	۱۰۷/۸۹	۱۰۹/۳۵	۱۰۹/۷۱	تعطیل	نفت پایه آمریکا	۱۱۵/۴۶
۱۱۵۱۲		-۱/۲۸	۱۱۳۶۵	۱۱۲۲۱	۱۱۱۸۸	۱۱۵۳۳	۱۱۵۱۷	تعطیل	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۱۵۴۴
۱۲۸۵۰		-۲/۱۰	۱۲۵۸۱	۱۲۲۱۲	۱۲۵۵۸	۱۲۶۹۰	۱۲۶۰۹	۱۲۸۳۴	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۳۰۷۳
۶۳۶۰		+۰/۰۴	۶۳۶۳	۶۱۲۷	۶۲۸۰	۶۴۶۷	۶۵۱۸	۶۴۲۲	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۶۴۲۲
۵۵۵۹		-۱/۶۹	۵۴۶۵	۵۲۴۱	۵۳۶۲	۵۵۰۰	۵۶۲۱	۵۶۰۳	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۶۳۷

شماره ۲۵

ر* هر واحد به دلار آمریکا

بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای ین ژاپن تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر ین ژاپن، $1/34$ درصد کاهش و در برابر یورو و لیره انگلیس به ترتیب $1/83$ درصد و $3/12$ درصد افزایش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $107/08 - 108/63$ ی恩 و هر یورو در محدوده $1/4605 - 1/4234$ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار، عمدها تحت تأثیر نوسانات قیمت نفت خام، دورنمای اقتصادی در آمریکا و سایر کشورهای عمده صنعتی و برخی از عوامل دیگر قرار داشت. در هفته گذشته قیمت نفت خام در بازارهای جهانی سیر نزولی شدیدی داشت. این امر موجب فرار سرمایه‌ها از نفت به سوی دلار در طول هفته گذشته شد. از

سوی دیگر ارقام منتشره در آمریکا در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه حکایت از تقویت فعالیت بخش غیر کارخانه ای ماه اوت آمریکا و رشد قابل توجه سفارشات کارخانه ای ماه ژوئیه این کشور داشت. این ارقام همانند ارقام منتشره هفته های اخیر، بسیاری از معامله گران را به تقویت رشد اقتصادی آمریکا امیدوار کرد. از سوی دیگر در روز ۳۰ اوت وزیر خزانه داری انگلیس گفت که مشکلات اقتصادی کشور در حال حاضر، شدیدترین مشکلات در نوع خود در طی ۶۰ سال گذشته می باشد. سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه نیز در روز سه شنبه پیش بینی کرد که اقتصاد انگلیس در اوخر سالجاری وارد رکود خواهد شد. همچنین بدینی نسبت به دورنمای اقتصادی منطقه یورو رو به افزایش بود. انتشار ارقام مربوط به کاهش خرده فروشی ماه ژوئیه منطقه یورو، تأیید ارقام مربوط به کاهش رشد تولید ناخالص داخلی سه ماهه دوم سالجاری این منطقه نسبت به سه ماهه ماقبل و تصمیم بانک مرکزی به تجدیدنظر نزولی در چشم انداز رشد اقتصادی این منطقه، بر بدینی نسبت به دورنمای اقتصادی منطقه یورو افزود. موارد مذکور موجب تقویت شدید دلار در برابر یورو، لیره انگلیس و برخی از ارزهای عمده دیگر در طول هفته گذشته شد. حتی در مقطعی از روز جمعه در قبل از شروع به کار بازار نیویورک هر یورو به سطح ۱/۴۱۹۷ دلار، یعنی به پایین ترین ترین سطح خود از اکتبر سال ۲۰۰۷ میلادی به بعد، تنزل نمود. اما بعداً در همان روز در بازار نیویورک، انتشار ارقام بسیار ضعیف اشتغال ماه اوت آمریکا سبب شد تا دلار در برابر یورو و سایر ارزها اندکی تضعیف گردد. اما در روز دوشنبه کاهش شدید شاخص های قیمت سهام در آسیا و اروپا، سبب ریسک گریزی سرمایه گذاران و به تبع آن ضعف دلار در برابرین شد. اما در روز سه شنبه، تقویت عمومی دلار سبب ترقی این ارز در برابرین نیز گردید. در روزهای بعدی هفته نیز به دلیل ضعف شدید شاخص های قیمت سهام در آسیا، اروپا و آمریکا، موجب تقویت یین در برابر دلار شد.

ب- بازار پولی داخلی

انتظار می رود که تا اوایل سال ۲۰۰۹ میلادی بانک مرکزی از تغییر نرخهای بهره کلیدی خودداری نماید. چون از یکسو، کاهش بسیار شدید قیمت نفت خام از اواسط ماه ژوئیه به بعد، و تقویت شدید

دلار در برابر سایر ارزهای عمدۀ در هفته‌های اخیر، تا حدود زیادی احتمال ادامه افزایش فشارهای تورمی در این کشور را از بین برده است. به همین دلیل احتمال افزایش نرخهای بهره جهت مبارزه با فشارهای تورمی تقریباً منتفی شده است. لازم به ذکر است که قیمت نفت از اواسط ماه ژوئیه تاکنون حدود ۴۰ درصد کاهش داشته است. همچنین کاهش بسیار شدید قیمت نفت و برخی از مواد اولیه دیگر، موجب افزایش درآمد قابل تصرف اشخاص خواهد شد. این امر می‌تواند تا حدود زیادی اثرات کاهش شدید تعداد شاغلین بر درآمد اشخاص و رشد اقتصادی را از بین ببرد. به همین دلیل، احتمالاً نیازی به کاهش نرخهای بهره جهت تقویت رشد اقتصادی نخواهد بود. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجود فدرال در سطح ۴/۰ درصد و نرخ تنزیل در سطح ۲۵/۴ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپتامبر ۱۳۹۵ سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوجهه به ۱۵ اوت	متوجهه به ۲۲ اوت	متوجهه به ۲۹ اوت	متوجهه به ۵ سپتامبر
دلار آمریکا	۲/۸۱	۲/۸۱	۲/۸۱	۲/۸۱
یورو	۴/۹۶	۴/۹۵	۴/۹۵	۴/۹۵
ین ژاپن	۰/۸۹۲	۰/۸۷۲	۰/۸۷۶	۰/۸۹۳
لیره انگلیس	۵/۷۷	۵/۷۶	۵/۷۶	۵/۷۴

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، رشد بازدهی نیروی کار سه ماهه دوم سالجاری از ۲/۲ درصد در ارقام مقدماتی به ۴/۳ درصد مورد تجدیدنظر صعودی واقع شد. رشد هزینه هر واحد نیروی سه ماهه سوم از ۱/۳ درصد در ارقام مقدماتی به ۰/۵- درصد مورد تجدیدنظر صعودی واقع شد. افزایش تولید و کاهش نیروی کار از علل اصلی افزایش شدید بازدهی نیروی کار و کاهش هزینه هر واحد

نیروی کار در سه ماهه سوم بوده است. افزایش بازدهی نیروی کار می تواند موجب افزایش سوددهی شرکتها و مهار فشارهای تورمی شود. شاخص سفارشات کالاهای کارخانه ای پس از ۲/۱ درصد رشد ماهانه در ماه ژوئن، در ماه ژوئیه به طور ماهانه $1/3$ درصد افزایش یافت. قبل انتظار می رفت این شاخص در ماه ژوئیه فقط $1/0$ درصد افزایش یابد. اما علیرغم رشد قابل ملاحظه سفارشات کارخانه ای، فروش اتومبیل در آمریکا در ماه اوت حدود $15/6$ درصد کاهش یافت. این امر می تواند منادی کندی فعالیت کارخانه ای در آن ماه باشد. فعالیت بخش غیرکارخانه ای آمریکا از $49/5$ درصد در ماه ژوئیه به $50/6$ درصد در ماه اوت افزایش یافت. قبل انتظار می رفت که این شاخص در ماه اوت به $49/5$ درصد برسد.

قرار گرفتن این شاخص در سطحی بالاتر از $50/0$ درصد به مفهوم افزایش فعالیت بخش غیرکارخانه ای می باشد. از ماه مه سالجاری تاکنون، این اولین بار است که شاخص فعالیت بخش غیرکارخانه ای در سطحی بالاتر از $50/0$ درصد قرار می گیرد. تولیدات بخش غیرکارخانه ای حدود $80/0$ درصد از کل تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهد. تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی در ماه اوت فقط $75/0$ هزار نفر کاهش یافت. در هشت ماهه اول سالjarی $60/5$ هزار نفر از تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی کاسته شد. این در حالی است که در سال 2007 میلادی حدود $1/96$ میلیون نفر بر تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی افزوده شد. کاهش های مکرر تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی می تواند تأثیر منفی بر رشد تقاضای داخلی بوجود آورد. البته کاهش شدید قیمت نفت خام از اواسط ماه ژوئیه به بعد، می تواند تا حدود زیادی اثرات کاهش شاغلین بر تقاضای مصرفی داخلی را خشی نماید. همچنین نرخ بیکاری از $5/7$ درصد نیروی کار در ماه ژوئیه به $6/3$ درصد نیروی کار در ماه اوت، یعنی به بالاترین سطح خود از ماه سپتامبر سال 2003 میلادی به بعد رسید.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

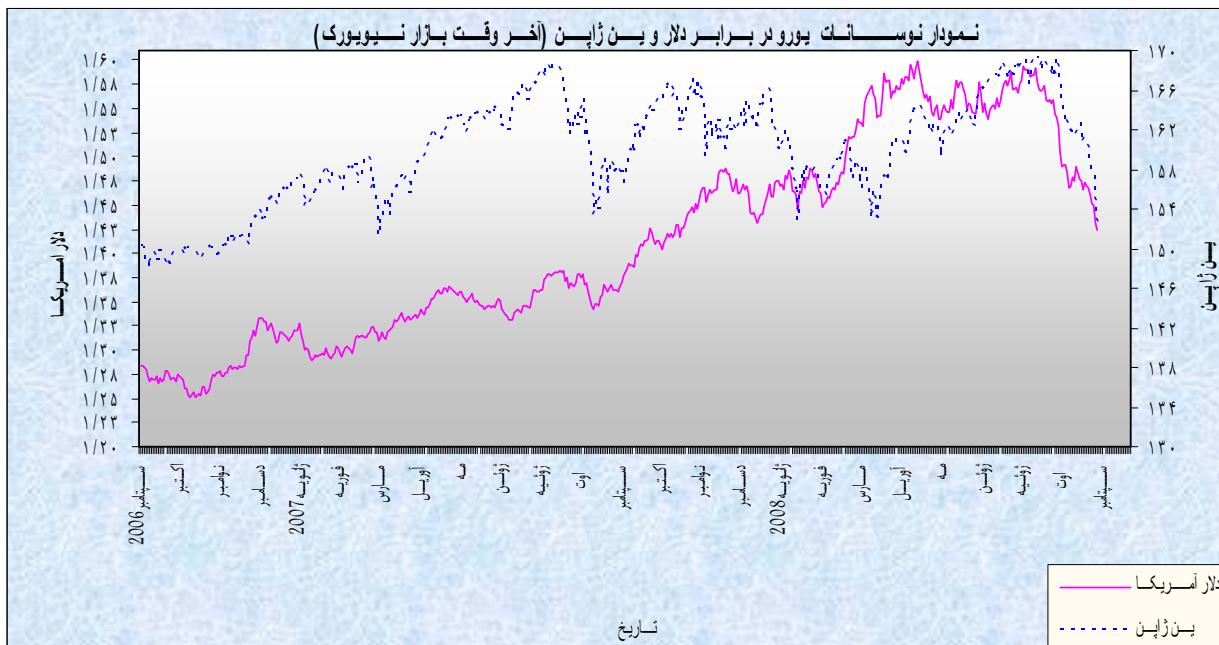
سال ۲۰۰۸									سال ۲۰۰۷					شاخصهای اقتصادی ماه
اوت	ژوئیه	ژوئن	م	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت		
۶/۲	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	۵/۰	۴/۷	۴/۸.	۴/۷	۴/۶	نرخ بیکاری(به درصد)	
		-۵۶/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	-۵۷/۹	-۶۳/۱۲	-۵۷/۷۷	-۵۷/۱۲	-۵۶/۸۰	موازنۀ تجاری(به میلیارد دلار)	
		۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	۰/۳	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی	
	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	۴/۱	۴/۳	۳/۵	۲/۸	۲/۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)	
سه ماه سوم		سه ماهه دوم ۲۰۰۸		سه ماهه اول ۲۰۰۸		سه ماهه چهارم ۲۰۰۷		سه ماهه سوم		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)				
		۳/۳		۰/۹		۰/۶		۴/۹						

۲- منطقه یورو

الف - نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای عمدہ به استثنای لیره انگلیس تضعیف گردید. متوسط ارزش یورو در هفته گذشته نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار آمریکا $1/83$ درصد کاهش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده $1/4234 - 1/4605$ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات ارزش یورو عمدتاً تحت تأثیر نگرانی از ضعف شاخص‌های اقتصادی در منطقه یورو، کاهش قیمت نفت و افت شاخص قیمت بازارهای سهام، دورنمای نرخهای کلیدی بهره در اقتصادهای عمدہ و برخی عوامل دیگر قرار داشت. به طور کلی هفته گذشته بازارهای ارزی تحت تأثیر کاهش قیمت نفت قرار گرفت. کاهش قیمت نفت طی هفته گذشته به تقویت دلار در برابر سبد ارزهای اصلی منجر شد. روند نزولی یورو در برابر دلار نیز در تمام هفته باستثنای روز جمعه ادامه داشت. عملکرد ضعیف اقتصادهای عمدہ طی هفته های

گذشته باعث شد تا شاخصهای سهام در امریکا، اروپا و آسیا نیز با کاهش روبرو شوند. این مسئله کاهش سوداگری و معاملات موسوم به انتقالی را به دنبال داشت و درنتیجه ین به میزان قابل توجهی تقویت گردید. در هفته گذشته ین در برابر تمام ارزهای اصلی بویژه یورو تقویت شد. در روز دوشنبه بازار نیویورک تعطیل بود اما در بازار لندن دلار در برابر یورو تقویت شد. اقبال معامله گران در این روز به دلیل کاهش قیمت نفت و عملکرد ضعیف اقتصادی منطقه یورو به سمت خرید دلار بود. ضمن اینکه دورنمای ضعیف اقتصادی انگلیس پس از اظهارات وزیر دارایی این کشور باعث تضعیف قابل توجه لیره در برابر یورو شد. در روز سه شنبه کاهش قابل توجه قیمت نفت به ۱۰۵/۴۶ باعث تقویت دلار در برابر سبد ارزهای اصلی از جمله یورو گردید. روز چهارشنبه یورو به کمترین میزان خود طی هشت ماه گذشته در برابر دلار سقوط کرد. کاهش غیرمنتظره خرده فروشی منطقه یورو در ماه ژوئیه و افزایش نگرانی نسبت به آغاز رکود اقتصادی در این منطقه و گزارشی در مورد سفارشات کارخانه ای امریکا که بهتر از میزان مورد انتظار بود از جمله مهمترین دلایل کاهش یورو در برابر دلار در روز چهارشنبه بود. اظهارات برخی مقامات اقتصادی اروپا در روز پنج شنبه باعث کاهش بیش از پیش یورو در برابر دلار شد. ژان-کلود ژانکر رئیس وزرای دارایی منطقه یورو پس از آنکه بانک مرکزی اروپا نرخ بهره کلیدی خود را در مقادیر قبلی تثیت کرد عنوان داشت که نرخ کنونی یورو علی رغم کاهش‌های اخیر همچنان بالاتر از مقدار تعادلی آن قرار دارد. این اظهارات به تضعیف بیشتر یورو دامن زد. در روز جمعه نیز یورو در برابر دلار تضعیف شد اما در ادامه روز، انتشار ارقام اشتغال امریکا که نشان میداد این کشور برای هشتمین ماه پیاپی با کاهش اشتغال روبرو است و نرخ بیکاری این کشور در ماه اوت به ۶/۲ درصد افزایش یافته است تا حدودی از افزایش دلار در برابر سایر ارزها بویژه یورو کاست.

ب- بازار پولی

در روز پنج شنبه هفته گذشته شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا نرخهای بهره کلیدی آن بانک را بدون تغییر حفظ کرد. به این ترتیب همچنان نرخ تأمین مالی مجدد حداقل ۴/۲۵ درصد، نرخ سپرده ۳/۲۵ و نرخ تسهیلات

تبیهی ۵/۲۵ خواهند بود. این تصمیم درحالی اتخاذ می‌گردد که اقتصاد منطقه یورو در آستانه وارد شدن به رکود اقتصادی است. اقتصاد این منطقه در سه ماهه دوم سال جاری برای اولین بار در تاریخ پیدایش آن با رشد منفی روبرو شد و ضعف شاخصهای مهم همچون خرد فروشی، اعتماد تجاری، تولیدات صنعتی و صادرات کشورهای عمدۀ این منطقه چشم انداز تیره‌ای را برای رشد اقتصادی منطقه یورو نشان می‌دهد. در همین راستا مقامات اقتصادی آلمان اعلام کرده‌اند که باعث خوشحالی خواهد بود اگر رشد اقتصادی آلمان در سه ماهه سوم صفر درصد باشد. آلمان بزرگترین اقتصاد منطقه یورو را داراست و بهبود و یا تضعیف اقتصاد این کشور می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد منطقه یورو داشته باشد. با این حال تصمیم اخیر شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا برای حفظ نرخهای بهره کلیدی در سطوح قبلی آن نشان داد که موضوعی که همچنان برای بانک مرکزی اروپا حائز اهمیت بوده و در اولویت اول قرار دارد کنترل تورم است که تا ماه اوت تقریباً دو برابر مقدار هدف گذاری شده توسط بانک مرکزی اروپا است.

ج - اقتصاد داخلی

شاخص اعتماد تجاری در ایتالیا در ماه اوت همچون ماه قبل از آن در پایین ترین سطح هفت سال گذشته در عدد ۸۳/۵ باقی ماند. گفتنی است اقتصاد ایتالیا همچون سایر اقتصادهای عمدۀ منطقه یورو نظیر آلمان و فرانسه در سه ماهه دوم با رشد منفی روبرو شد. با توجه به عدم بهبود اعتماد تجاری در ماه اوت به نظر می‌رسد رشد اقتصادی ایتالیا در سه ماهه سوم باز هم منقبض گردیده و از نظر تکنیکی اقتصاد ایتالیا وارد رکود گردد. شاخص خرد فروشی منطقه یورو در ماه ژوئیه همچون ماه قبل از آن کاهش یافت. رشد این شاخص در ماه ژوئیه -۰/۴- درصد بود. مقدار این شاخص در ماه ژوئن نیز مورد تجدید نظر نزولی قرار گرفت و از -۰/۶- به -۰/۹- کاهش یافت. با توجه به اینکه مصرف، ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی منطقه یورو را تشکیل می‌دهد بنابراین همچنان که انتظار می‌رود چنانچه کاهش خرد فروشی طی ماههای آتی ادامه یابد اقتصاد این منطقه برای اولین بار در تاریخ حیات خود وارد رکود خواهد شد. شاخص مدیران خرید منطقه یورو در بخش خدمات برای سومین ماه متوالی در

مقداری کمتر از ۵۰ قرار گرفت. مقدار این شاخص در ماه اوت ۴۸/۵ گزارش شد. در میان کشورهای عمدۀ این منطقه فقط شاخص مدیران خرید آلمان در بخش خدمات است که در ناحیه رشد (بیش از ۵۰) قرار دارد. در روز جمعه انتشار شاخص تولیدات صنعتی آلمان در ماه ژوئیه که بسیار کمتر از میزان مورد انتظار بود نیز نگرانی ها در مورد بروز رکود اقتصادی را افزایش داد. شاخص تولیدات صنعتی آلمان در ماه ژوئیه ۱/۸ درصد کاهش یافت. این در حالی بود که این شاخص در ماه ژوئن ۱/۰ درصد رشد یافته بود و پیش‌بینی می‌شد که در ماه ژوئیه تنها ۰/۵ درصد کاهش یابد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

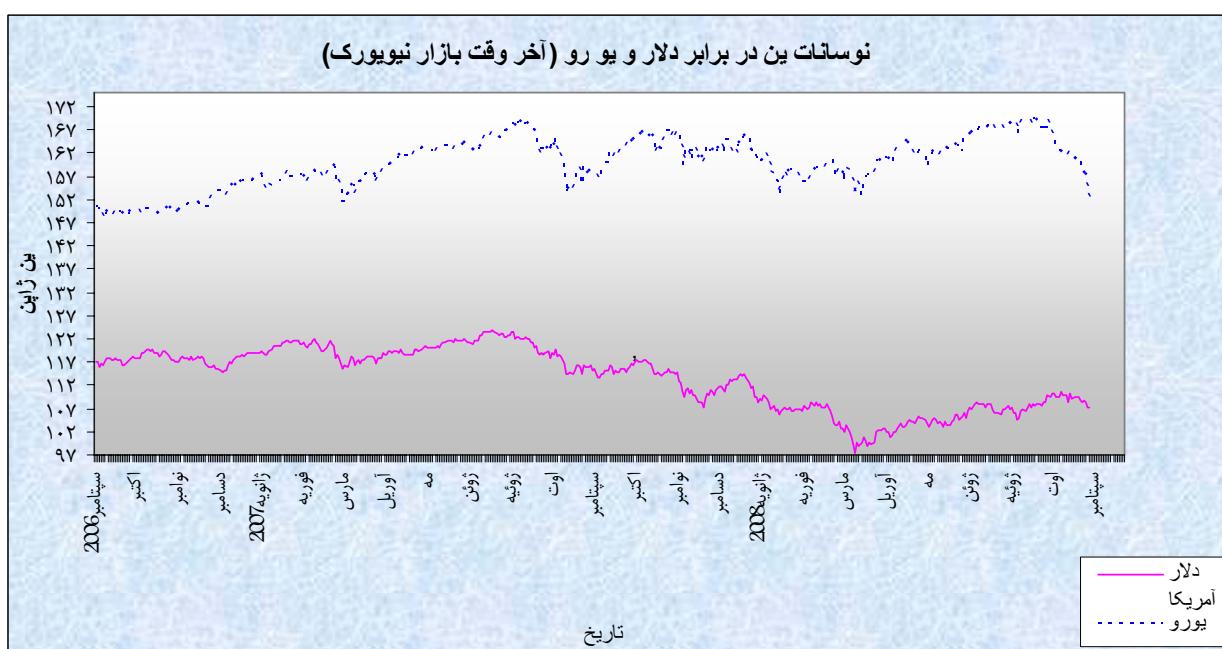
سال ۲۰۰۸							سال ۲۰۰۷					ماه	شاخصهای اقتصادی			
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	سامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت					
۷/۳	۷/۳	۷/۲	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۲	۷/۲	۷/۲	۷/۳	۷/۴	نرخ بیکاری (به درصد)				
-۷/۱۶۲	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷	۱۸/۰۰	۹/۷۱	-۰/۹	۱۱/۴۶	۱۶/۴۱	۱۳/۲	۱۵/۷۳	موازنۀ تجاری (به میلیارد دلار)					
۰	-۱/۸	۰/۸۸	-۰/۶۰	۰/۳۵	۰/۷	-۰/۲	-۰/۴	-۰/۴	-۰/۸	۱/۲	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی					
۴	۴	۳/۷	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۲	۳/۱	۳/۱	۲/۶	۲/۱	۱/۷	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)				
۲۰۰۸	سه ماهه دوم			سه ماهه اول ۲۰۰۸			۲۰۰۷ سه ماهه چهارم			سه ماهه سوم			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)			
	۱/۵			۲/۱			۲/۳			۲/۷						

۳-ژاپن

الف-نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمدۀ مورد بررسی از جمله دلار آمریکا تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل $1/34$ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $107/08-108/63$ ین معامله گردید.

نوسانات ارزش ین طی هفته گذشته، به طور عمدۀ تحت تأثیر اوضاع اقتصاد جهانی، معاملات سوداگران و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه سخنان وزیر اقتصاد انگلیس انتشار یافت که گفته بود اقتصاد انگلیس بدترین شرایط خود ظرف ۶۰ سال گذشته را تجربه می نماید. اظهاراتی از این دست کاملاً مؤید این نظر است که افت اقتصاد آمریکا به دیگر اقتصادهای عمدۀ دنیا سرایت کرده و آنان را با مشکل مواجه نموده است. همچنین صادرکنندگان ژاپنی در این روز اقدام به فروشهای

یورویی نمودند. مجموع این موارد سبب ترقی یعنی در برابر یورو و لیره انگلیس گردید. در اوایل روز سه شنبه به وقت بازار توکیو خبر استعفای غیرمنتظره آقای Yasuo Fukuda نخست وزیر ژاپن منتشر گردید که انتشار این خبر تا حدی فشار نزولی برین وارد نمود. اما در ادامه معاملات این روز روند نزولی یعنی برگشت نمود و ارزش این ارز در برابر دلار در پایان وقت بازار توکیو نسبت به روز قبل تغییر چندانی نشان نداد. در روز چهارشنبه بدینی ها نسبت به دورنمای اقتصادهای عمدۀ تداوم داشت و این وضعیت جو عمومی نامطلوبی برای ارزهای نظیر یورو و دلار استرالیا فراهم کرده بود. از سوی دیگر کاهش بهای نفت موجب اقبال معامله گران به دلار آمریکا گردید. به دنبال آن ارزش یعنی در برابر یورو تقویت و در برابر دلار تا حدی کاهش پیدا کرد. در روز پنج شنبه سوداگران اقدام به معکوس کردن معاملات Carry Trade نمودند که با خریدهای ینی همراه است. این وضعیت در روز جمعه نیز ادامه داشت. بنا به این دلایل یعنی در برابر دلار در دو روز آخر هفته تقویت گردید.

ب- بازار پولی

در هفته گذشته آقای Masaaki Shirakawa رئیس بانک مرکزی ژاپن گفت افت اقتصاد جهانی بخشی از یک روند ضروری تعديل جهت دستیابی به یک رشد پایدار و همچنین ثبات در قیمت منابع است. بانک مرکزی ژاپن در گزارش ماه گذشته خود تصویری نامید کننده از اقتصاد این کشور به دست داده بود. اکنون اظهارات آقای Shirakawa این وضعیت را ضروری و تلویحاً طبیعی می نامد. بر اساس چنین شواهدی است که نمی توان انتظار کاهش نرخهای بهره را داشت. به خصوص که رشد تورم نیز وجود دارد و این نرخ در ماه ژوئیه به $2/4$ درصد یعنی بالاترین سطح خود در ۱۰ سال گذشته و تقریباً پنج برابر نرخ تورم هدف گذاری شده توسط بانک مرکزی ($5/0$ درصد) رسید. بنابراین تا پایان سالجاری و حتی احتمالاً تا اوایل سال آینده نباید انتظار تغییری در نرخهای بهره را داشت.

ج- وضعیت اقتصادی

مخارج سرمایه گذاری در سه ماهه دوم سالجاری نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶/۵ درصد کاهش داشته در حالیکه پیش بینی می شد ۲/۵ درصد رشد داشته باشد. این ارقام بسیاری از تحلیل گران را بدین نتیجه رسانده که ممکن است اقتصاد ژاپن حتی شرایطی بدتر از آنچه تصور می شده را تجربه نماید. رشد متوسط دستمزدها در ماه ژوئیه نسبت به ماه مشابه سال قبل ۰/۳ درصد رشد نشان داد. این هفتمنی ماه متوالی است که دستمزدها رشد می یابد، اما از شتاب رشد کاسته شده است. بطوریکه رشد دستمزدها از ۱/۶ درصد در ماه ژانویه امسال به رقم مذکور در ماه ژوئیه رسید. میزان پرداخت های اضافه کاری نیز پس از آنکه به طور سالانه در ماه ژوئن تغییری نداشت در ماه ژوئیه ۱/۱ درصد افزایش یافت. میزان ذخایر خارجی ژاپن از ۱/۰۰ تریلیون دلار در پایان ماه ژوئیه به ۹۹۶ میلیارد دلار در ماه اوت رسید که رقم ماه اوت نزدیک به ۷/۰ درصد بالاتر از رقم مشابه سال قبل می باشد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

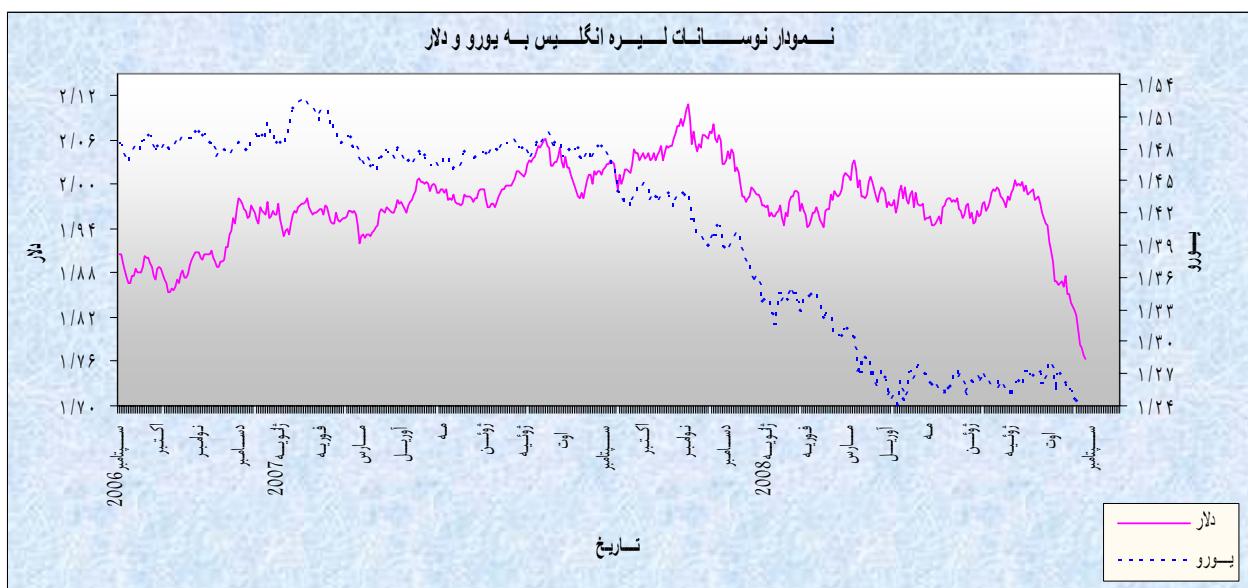
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی
ژوئیه	ژوئن	ه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	
۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	نرخ بیکاری(به درصد)
	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	۹/۲۷	۸/۴۰	۱۹/۲۳	۱۵/۳۷	۷/۶۴	موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)
۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	۱/۴۰	-۱/۶۰	۱/۷۰	-۱/۴۰	۳/۵۰	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی
۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۶۰	۰/۳۰	-۰/۲۰	-۰/۲۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده(به درصد)
	سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماه سوم ۲۰۰۷		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
	-۲/۴			۳/۲			۲/۶			۱/۳		

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی از جمله دلار آمریکا تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل، ۳/۱۲ درصد کاهش یافت. به ترتیب پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۸۰۱۸-۱/۷۶۳۷ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدها تحت تأثیر انتشار ارقام اقتصادی در انگلیس، اظهارات مقامات این کشور و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز شنبه مطابق با ۳۰ اوت، وزیر دارایی انگلیس در مصاحبه ای با روزنامه انگلیسی گاردنین گفت اقتصاد کشور هم اکنون در بدترین وضعیت ۶۰ ساله گذشته قرار دارد. در روز سه شنبه نیز سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی (OECD) گفت که انگلیس به احتمال قوی تنها عضو گروه ۷ خواهد بود که در سالجاری میلادی چهار رکود خواهد شد. همچنین گزارش‌های منتشره در روزهای دوشنبه و سه شنبه حکایت از کاهش ۱/۹ درصدی قیمت

مسکن در ماه اوت و کاهش شدید خرده فروشی این کشور داشت. این در حالی است که ارقام منتشره در روزهای ماقبل نیز حکایت از ضعف فعالیت بخش‌های مسکن، خدمات و خرده فروشی داشت. انتشار این ارقام و اظهارات روز شنبه وزیر خزانه داری انگلیس، احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی انگلیس در آینده نزدیک را تقویت کرد. در روز سه شنبه نخست وزیر انگلیس مالیات بر خرید مسکن را کاهش داد تا از رکود بازار مسکن جلوگیری کند. اما بسیاری براین باور بودند که چنین اقدامی نیز نمی‌تواند مانع از بروز رکود در اقتصاد شود. احتمال بروز رکود اقتصادی در انگلیس و احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی این کشور سبب شد تا لیره در روزهای دوشنبه و سه شنبه و اوایل روز چهارشنبه سیر نزولی شدیدی داشته باشد. حتی در اوایل روز چهارشنبه به وقت بازار لندن، هر لیره تا سطح ۱/۷۶۶۹ دلار، یعنی به پایین ترین سطح خود از آوریل سال ۲۰۰۶ میلادی به بعد تنزل نمود. لازم بذکر است که در اواسط ماه ژوئیه سالجاری لیره در سطحی بالاتر از ۲۰ دلار قرار داشت. بعداً در روز چهارشنبه انتشار ارقام بهتر از انتظار شاخص فعالیت بخش خدمات ماه ژوئیه انگلیس سبب شد تا ارزش لیره روبه افزایش نهد. در روز پنجشنبه پس از اعلام تصمیم شورای سیاستگذاری بانک مرکزی، مبنی بر عدم تغییر نرخهای بهره کلیدی انگلیس، ارزش لیره روبه افزایش نهاد. روز جمعه نیز براثر انتشار ارقام ضعیف اشتغال آمریکا در ماه اوت دلار در برابر سبد ارزهای اصلی بویژه لیره کاهش یافت.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

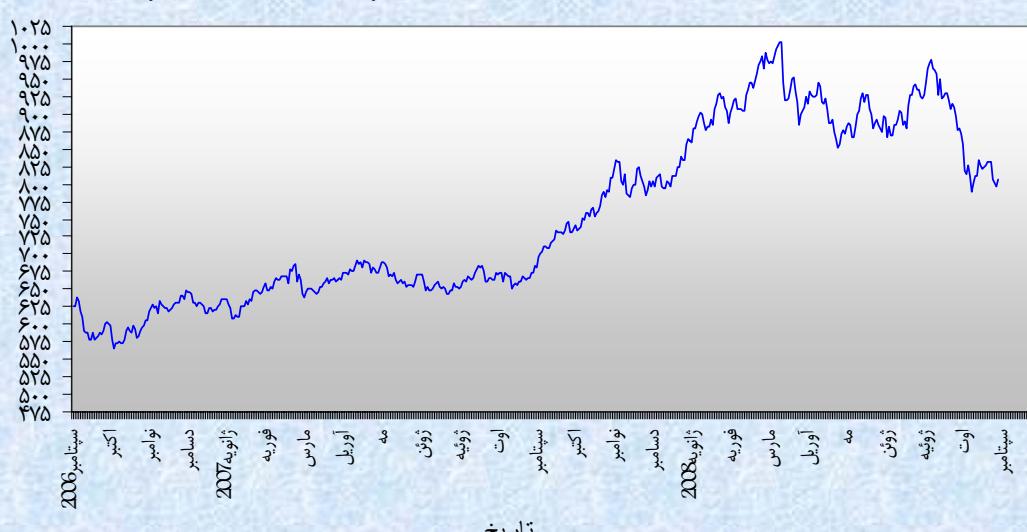
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی ماه
ژوئنیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	
۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۶	۲/۶	نرخ بیکاری(به درصد)
۱۵/۱۱	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	-۱۵/۰۴	-۱۶/۷۲	-۱۳/۹۵	-	موازنۀ تجاری(به میلیارد دلار)
-۰/۲	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	۰/۵	-۰/۴	۰/۱	۰/۱	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی
۴/۴	۳/۸	۲/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۱/۸	۱/۸	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده(به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۸				سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماهه سوم		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی(به درصد)
۱/۴				۲/۳			۲/۸			۳/۳		

۵ - طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۶/۴۴ درصد کاهش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۷۹۶/۹۵-۸۰۷/۱۰ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته، نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات دلار، نوسانات قیمت نفت خام و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در هفته گذشته اثرات گردباد گوستاو بر تأسیسات نفتی سواحل کوئیزیانا بسیار کمتر از انتظار بود. این امر موجب کاهش شدید قیمت نفت خام در طول هفته گذشته شد. علاوه بر آن، دلار نیز در طول هفته گذشته در برابر یورو و سایر ارزهای عمدۀ، سیر صعودی شدیدی را می‌پیمود. به دلیل ترس از بروز کندی شدید اقتصادی در منطقه یورو و انگلیس، حتی احتمال ادامه افزایش ارزش دلار در برابر یورو را نیز تقویت کرده بود. کاهش شدید قیمت نفت و ترقی دلار سبب شد تا در چهار روز اول هفته قیمت طلا تحت فشار نزولی شدیدی قرار داشته باشد. اما در روزهای مذکور اخبار و گزارش‌های منتشره حکایت از افزایش قابل توجه تقاضای فیزیکی برای

نمودار نوسانات قیمت هر اونس طلا به دلار آمریکا(آخر وقت بازار نیویورک)

طلا در هند، ترکیه، خاورمیانه و برخی از کشورهای دیگر داشت. طبق گزارش‌های منتشره تقاضای فیزیکی برای طلا در ماه اوت از نظر حجم ۳۰۰ درصد و از نظر ارزش ۲۵۰ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش یافت. همچنین در طی دو هفته اول ماه اوت حدود ۶۰،۰۰۰ سکه طلا در بازار آمریکا فروخته شد. ضرابخانه آمریکا چنین فروشی را بسیار سابقه دانست. همچنین فصل جشنها در هند در هفته آینده شروع می‌شود. واردات طلا به هند در ماه اوت نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴۵٪ درصد افزایش یافت. تقاضا برای جواهرات در خاورمیانه نیز رو به افزایش یافته به گونه‌ای که واردات طلا به ترکیه در ماه اوت ۷۰ درصد افزایش یافت و به ۴۷/۲ تن رسید. این در حالی بود که واردات طلا به این کشور در طی ۸ ماهه اول سالجاری میلادی ۲۵ درصد کاهش یافت. تقاضا برای طلا در اندونزی در قبیل از عید سعید فطر رو به افزایش می‌رود. در تایلند نیز خرید طلا به عنوان مأمن سرمایه گذاری رو به افزایش است. اخبار و گزارش‌های مذکور تا حدودی از شدت فشار نزولی بر قیمت طلا در چهار روز اول هفته کاست. در روز جمعه انتشار ارقام نامطلوب اشتغال آمریکا سبب تقویت قیمت طلا گردید.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۶/۷۴ درصد کاهش پیدا کرد. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۱۰۶-۱۰۹ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر شرایط جوی، نوسانات

دلار، وضعیت ذخایر نفتی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بازار نفت نیویورک به مناسبت تعطیلات رسمی «روز کارگر» بسته بود. در روز سه شنبه بررسی های شرکتهای فعال در بخش انرژی آمریکا نشان میداد که گردباد Gustav آسیبها و خسارات چندانی به تأسیسات نفت و گاز واقع در خلیج مکزیک وارد نکرده است. در همین روز ارزش دلار در برابر سبدی از ارزهای عمدہ به بالاترین سطح خود در ۱۰ماهه گذشته رسید. روند تقویت دلار در روز چهارشنبه نیز ادامه یافت؛ بطوریکه ارزش این ارز در برابر یورو به بالاترین سطح خود از ژانویه سالجاری تاکنون بالغ گردید. در نتیجه این عامل و نیز نگرانی نسبت به کندی رشد اقتصاد جهانی- که ضعف تقاضا برای نفت را بدنبال خواهد داشت- فشارهای نزولی بر قیمت نفت ادامه داشت. البته پیشایش انتشار ارقام هفتگی موجودی انبار نفت آمریکا، تحلیل گران بازار پیش بینی می کردند که ذخایر بنزین این کشور کاهش یافته باشد. به همین دلیل بهای بنزین افزایش پیدا کرد که تاحدی موجب برگشت روند نزولی قیمت نفت نیز گردید. در روز پنجشنبه گزارش مربوط به ذخایر نفت و فرآورده های عمدہ نفتی آمریکا توسط اداره کل اطلاعات انرژی این کشور به شرح جدول زیر منتشر نمود:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	بنزین	نفت حرارتی و دیزل	نفت خام	موجودی انبار در هفته منتهی به (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مشابه سال قبل
				۳۰۳/۹	-۰/۶۲	-۵/۶۵
				۱۳۱/۷	-۰/۳۰	-۱/۸۶
				۱۹۴/۴	-۰/۵۱	-۰/۳۱

بر اساس این گزارش، موجودی انبار بنزین در هفته منتهی به ۲۹ اوت نسبت به هفته ماقبل آن به ترتیب ۱/۹ و ۱/۰ میلیون بشکه کاهش یافت. اما تقویت دلار در برابر یورو سبب شد که فعالان بازار توجه چندانی به ارقام موجودی انبار نداشته باشند. در روز جمعه گزارش منتشره ای حاکی از آن بود

که نرخ بیکاری آمریکا در ماه اوت بطور غیرمنتظره ای به ۶/۱ درصد افزایش یافته که این بالاترین نرخ در نوع خود ظرف پنج سال گذشته بوده است. انتشار این ارقام نگرانیهای را نسبت به اوضاع اقتصادی بوجود آورد. موارد یاد شده سبب شد که بهای نفت در کلیه روزهای هفته گذشته سیر نزولی پیماید.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۵ سپتامبر ۲۰۰۸

متوسط هفته	دوزهای هفته						عنوان
	۵ جمعه سپتامبر	۴ پنجمشنبه سپتامبر	۳ چهارشنبه سپتامبر	۲ سه شنبه سپتامبر	۱ دوشنبه سپتامبر		
۱۰۷/۲۴	۱۰۴/۰۹	۱۰۶/۳۰	۱۰۸/۰۶	۱۰۸/۳۴	۱۰۹/۴۱		نفت برنت
۱۰۸/۳۰	۱۰۶/۲۳	۱۰۷/۸۹	۱۰۹/۳۵	۱۰۹/۷۱	-		نفت پایه آمریکا
۱۰۵/۱۹	-	۱۰۳/۶۴	۱۰۳/۶۹	۱۰۳/۴۰	۱۱۰/۰۲		نفت اوپک